

78. møde

Tirsdag den 8. april 2003 kl. 20.35

Dagsorden

1) Eventuelt: Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 137:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 111 om støtte til Irak tilbage fra Finansudvalget.

Af Ole Sohn (SF) m.fl.

(Fremsat 3/4 2003. Første behandling 8/4 2003. Betænkning 8/4 2003.)

2) Første behandling af lovforslag nr. L 198:

Forslag til lov om ændring af lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser), pasloven og ægteskabsloven. (Retshjælpsordning i børnebortførelsessager m.v.)

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 27/3 2003).

3) Første behandling af lovforslag nr. L 199:

Forslag til lov om Den Internationale Havretsdomsstols kompetence og om fuldbyrdelse af domstolens afgørelser i visse sager.

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 27/3 2003).

4) Første behandling af lovforslag nr. L 200:

Forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om anvendelsen af visse af De Europæiske Fællesskabers retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande. (Straf for overtrædelse af Den Europæiske Unions udenrigs- og sikkerhedspolitiske sanktioner mod tredjelande m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 27/3 2003).

5) Første behandling af lovforslag nr. L 201:

Forslag til lov om forbud mod erhvervsmæssig indførsel og produktion af samt handel med skind og skindprodukter fra hunde og katte.

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 27/3 2003).

Samtykke til behandling

Første næstformand (Svend Auken):

Den første sag på dagsordenen kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 137:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 111 om støtte til Irak tilbage fra Finansudvalget.

Af Ole Sohn (SF) m.fl.

(Fremsat 3/4 2003. Første behandling 8/4 2003. Betænkning 8/4 2003.)

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jann Sjursen (KRF):

Det er ikke, fordi jeg ønsker en genudsendelse af debatten fra førstebehandlingen, men jeg synes, det er på sin plads, efter at Udenrigsudvalget har afgivet sin betænkning, at henlede Folketingets opmærksomhed på det, som vi i Udenrigsudvalget er enige om at udtale i betænkningen, som den nu foreligger, nemlig at vi som udvalg finder det uheldigt, at der under førstebehandlingen af beslutningsforslaget er blevet inddraget et foreløbigt og uofficielt udkast til betænkning.

Det udtaler et enigt udvalg, og jeg vil godt som udvalgsformand benytte lejligheden til at sige, at jeg synes, det er glædeligt, at udvalget som sådan kunne blive enig om det, efter at det indgik i debatten under måske særlig ophedede former, da vi havde førstebehandlingen.

Det er vel i virkeligheden det eneste nye i forhold til den debat, der ellers har været ført under førstebehandlingen.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige, at mens vi i Folketinget i dag har behandlet det her forslag, er der indtrådt en

skærpet situation mellem USA og England og den øvrige del af verdenssamfundet. Det er tilsyneladende ikke lykkedes for præsident Bush og premierminister Blair at etablere nogen som helst form for enighed om, hvordan de mener Irak skal styres efter krigen.

Det eneste, de er enige om, er, at de ikke er enige med den franske præsident, som ifølge Ritzau her til aften har udtalt meget klart – det er i et telegram her kl. 18.28 – at det er op til FN og FN alene at sørge for den politiske, økonomiske, humanitære og administrative genopbygning af Irak. Det sagde præsident Chirac til journalister efter et møde med FN's Flygtningehøjkommissær Ruud Lubbers.

Vi står altså i en situation, hvor de to ledende parter af koalitionen, USA og England, ikke kan blive enige om genopbygningen, og hvor præsident Chirac helt givet støttet af et flertal i det internationale samfund insisterer på, at genopbygningen skal ledes af FN.

I den situation har et flertal i udvalget og formentlig et flertal her i Folketinget om ganske få minutter vedtaget, at man sagtens kan afslutte behandlingen af spørgsmålet om, på hvilken måde genopbygningen skal foregå, med et aktstykke i Folketingets Finansudvalg, som man vil sammenkæde med spørgsmålet om den humanitære bistand.

Det vil sige, at man har pakket hele spørgsmålet om genopbygning ned. Det er hele det spørgsmål, som det internationale samfund nu står i en fortvivlet krise omkring, fordi premierminister Blair og præsident Bush har forkludret folkeretten og kørt FN ud på et sidespor.

Man vil nu afvise et forslag, der går ud på, at vi i det mindste skulle have mulighed for her i Folketinget at diskutere vilkårene og grundlaget for genopbygningen af Irak på et folkeretligt gyldigt grundlag.

Man vil nu stemme det igennem uden at tage hensyn til, at vi står i en international situation, hvor dette er hovedtemaet. Det er det tema, man diskuterer overalt i verden, og det skal så bare pakkes ned her i Folketinget.

Så tillod regeringspartierne ordførere endog at bruge hele folketingsdebatten til at skælde ud på oppositionen, fordi vi havde formastet os til at sætte spørgsmålstejn ved det grundlag, som aktstykket baserede sig på, da det blev behandlet i Folketingets Finansudvalg.

Jeg håber, at i det mindste på regeringsbænkene og i de tre partier, der bærer denne regering oppe, så længe det kan vare, vil den måde, som de har behandlet den her debat på, give stof til eftertanke. Man indleder hele debatten med at kaste sig over oppositionen, fordi vi overhovedet formaster os til at rejse spørgsmålet, fordi vi overhovedet formaster os til at bede om at få en debat her i Folketingssalen om det spørgsmål.

Kl. 20.40

Hvis der ikke bliver gjort en utrolig aktiv indsats også fra de stater, som har deltaget i koalitionen, herunder ikke mindst Danmark, står FN over for en skæbnetime, hvor FN nu helt tydeligt er ved at gå i opløsning, fordi USA og England ikke aner, hvordan de skal få afsluttet det projekt, som de begav sig ud i på et ulovligt grundlag, og fordi de ikke vil lytte til det flertal i verdenssamfundet, som har en anden opfattelse, nemlig den opfattelse, at folkeret er noget, vi har, fordi den også skal overholdes og især skal overholdes, når det virkelig gælder.

Jeg synes, at den måde, som den her sag er blevet behandlet på, er dybt forstemmende. Det samme er den måde, som udenrigsministeren i eftermiddags indledte debatten på, nemlig uden overhovedet at forholde sig til de reelle problemer, men med et frådende angreb på oppositionen og på forslagsstillerne, fordi de overhovedet havde formastet sig til at rejse det her spørgsmål og kræve en åben folketingsdebat.

Så skal jeg slet ikke komme ind på de graverende fejltrin af proceduremæssig art, som de tre regeringsbærende partier begik undervejs. Det har hr. Jann Sjursen været inde på.

Man må nok alt i alt sige, at det ikke har været nogen god dag for de tre regeringsbærende partier. Jeg håber, at de i det mindste vil bruge natten til at sunde sig lidt på, hvad de har lavet i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 44 (S, SF, RV og EL) stemte for, 58 (V, DF, KF og KRF) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 198: Forslag til lov om ændring af lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser), pasloven og ægteskabsloven. (Rets-hjælpsordning i børnebortførelsessager m.v.) Af justitsministeren (Lene Espersen). (Fremsat 27/3 2003).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Freddy Dam (V):

Det er med beklagelse, at vi i stigende omfang ser, at den ene af forældrene til et barn finder anledning til at bortføre barnet med henblik på en fortsat tilværelse i et andet land end Danmark eller måske ikke ønsker at tilbagelevere barnet til forældremyndighedens indehaver i Danmark efter gennemført samvær i udlandet.

I sig selv er det galt nok, at forældremyndighedsindehaveren må se sig berøvet barnet, og værre bliver det kun af de ofte betydelige udgifter og praktiske problemer, der følger i kølvandet af den pågældendes bestræbelser på at få barnet hjem igen.

Derfor kan Venstre varmt støtte det foreliggende lovforslag, som på tre områder støtter den forælder, som har fået bortført et barn til udlandet.

For det første bliver der adgang til retshjælp, således at udgiften til både dansk og udenlandsk advokatbistand dækkes, ligesom udgiften til oversættelse, legalisering og rejseomkostninger afholdes af det offentlige. Tabes sagen, får vedkommende også dækket de omkostninger, der skal udredes til modparten.

I den forbindelse er det meget tilfredsstillende, at der lægges op til, at det ikke skal være en betingelse, at ansøgeren har en svag økonomi, eller at der nødvendigvis skal være udsigt til, at ansøgeren vinder sagen, sådan som betingelserne ellers er ved bevilling af fri proces.

For det andet skabes der mulighed for, at forældremyndighedens indehaver kan få slettet barnet af en nærtståendes pas, hvis der er fare for, at den pågældende vil bortføre barnet, hvilket også er en stor hjælp.

For det tredje vil bortførelse efter forslaget blive en umiddelbar skilsmissegrund, hvilket er hensigtsmæssigt i forhold til visse lande, der

ikke vil medvirke til udlevering af børn, hvis forældrene fortsat er gift, herunder separerede.

Alt i alt indebærer lovforslaget en betydelig hjælp til personer, der har problemer nok i forbindelse med, at deres barn er blevet bortført, og det kan Venstre i høj grad støtte.

Kl. 20.45

Lissa Mathiasen (S):

Når talen drejer sig om internationale børnebortførelser, tror jeg, at vi alle straks i vores indre direkte eller indirekte føler både smerte, frygt og håbløshed, men også håb.

De fleste af os har enten direkte eller indirekte været vidne til, hvordan forældre i deres indbyrdes uoverensstemmelser – jeg vil nærmest sige kamp – netop har udsat børn for den helt utålelige oplevelse at blive bortført, at blive revet op med rode, måske blive taget med til et land, som er dem meget fremmedartet.

Det, vi konstaterer, er kun, at der kommer flere og flere sager med årene, at flere ægteskaber og flere parforhold bliver indgået på tværs af landegrænser. Det kommer til at betyde, at vi ser og bliver vidne til disse ulykkelige sager, som ikke nødvendigvis er til gavn for barnet – og jeg synes, at vi skal holde fast i, at barnet står i centrum – men tværtimod forbundet med smerte, utryghed og måske for mange børn sår på sjælen.

Det var også udgangspunktet for, at vi i Socialdemokratiet for år tilbage – vi har haft denne diskussion i mange år – havde et ønske om, at vi skulle blive bedre til at håndtere de her sager, og at vi allerhelst skulle kunne forhindre bortførelser, men når ulykken var sket, hvordan kunne vi så skabe en bedre situation? Hvordan kunne vi give de her børn et fodfæste igen? Hvordan kunne vi bedre sikre, at forældre i en sådan dybt ulykkelig situation bedre kunne hjælpes og bistås i deres pinagtige søgen efter barnet eller få hjembragt barnet igen?

Vi har undervejs i den diskussion stillet adskillige spørgsmål, fordi vi ønskede bedre svar på de problemer; spørgsmål, der gik på: Hvad kan vi gøre for bedre at forhindre de her bortførelser? Hvordan kan vi håndtere de lande, som ikke er tilsluttet Haagerkonventionen? Hvordan kan vi bedre bistå de mennesker i deres kamp for at få barnet tilbage rådgivningsmæssigt, med advokatbistand og økonomisk? Hvordan kan vi bedre få en dialog på tværs af landegrænser, så de her sager går så hurtigt og for barnet så smertefrit som muligt?